

UDAR V HOLADNSKO

Holandski ministrski predsednik Pieter Gerbrandy je svojemu narodu sinoči po radio naznanil, da so zavezniki prekoračili holandsko mejo. — Angleži so že prej zavzeli BRUSELJ in ANTWERP v Belgiji, nato pa so vdari čez mejo na Holandsko ter so dospeli do Brede.

Angleška druga armada je v petih dnevih napredovala 225 milj in s tem naglim sunkom je v Pas de Calais departmentu odrezanih okoli 100.000 Nemcev.

Prva in tretja ameriška armada sta skozi Belgijo dospeli na široki fronti do nemške meje. Amerikanci obkrožujejo že Aachen, tri milje v notranjosti Nemčije. Nekatera poročila celo zagotavljajo, da mesta že naskokujejo tanki.

Poročilih s fronte je tretja ameriška armada generala George S. Pattona oddaljena od Rene kakih 35 milj. Nemci se v velikem neredu umikajo na celi fronti proti Siegfriedovi fronti. Umikanje pa Nemci izvajajo zelo spretno, kajti zavezniki polove le drugovrstne čete in tudi malo oklopne materijale in artilerije. Sovražnik pa bo tepen, kjer koli se bo skušal vstaviti; daleč v Nemčijo zavezniki ne bodo prišli, dokler Nemci ne bodo odločno poraženi na svoji meji.

Na umikanju zavezniški aeroplani zelo ovirajo Nemce in jim prizadevajo zelo težke izgube. Preteklo nedeljo, ko je bilo lepo vreme, so imeli Nemci posebno velike izgube. Razbitih je bilo 919 trakov, 757 voz s konji in 59 tankov. Če tako razbita armada tudi pride v Siegfriedovo obrambno črto, bo tako oslabiljena, da se ne bo mogla dolgo braniti.

Angleška druga armada je večeraj z isto naglico, ko je ameriška tretja armada prodirala vzhodno od Pariza, vdrla proti severu dalje od Bruslja in Antwerpa ter slednjič vdrla v Holandsko.

Zapadno od Bruslja so Angleži napredovali od Audenarde do Alosta ter so dospeli do brega Schelde. Kanadčani pomagajo odrezati pas ob Pas de Calais in so zavzeli Auxi in Hesdin. Havre je ostal že daleč za fronto in večeraj so ga bombardirali aeroplani.

Levo krilo druge angleške armade prodira proti Rokavskemu prelivu in proti mestom, ki so Angležem še vedno v dohrem spominu: Boulogne, Dunkerque (Dunkirk) in Calais. Po nekaterih poročilih so bila ta pristanišča že zavzeta toda o tem še ni uradnega poročila in Nemci imajo dovolj vzroka, da ta pristanišča branijo, dokler je mogoče.

Italjanska fronta

Kanadci, ki se bore v angleški osmi armadi ob Jadranu so vdari čez Conco in so blizu Rimu, kjer so postavili dve milj široko oporišče in samo sedem milj od velike ceste, ki pelje v dolino Pada.

Ako Angleži zavzamejo Rimini, jim bo odprta cesta do velikega industrijskega mesta Bologne, 60 milj višje proti severu. Na nekaterih krajih so Kanadčani in Angleži prodrli že do 12 milj skozi gotsko črto, ki je po zadnjem zavezniških poveljnikov najmočnejša obrambna črta izven Nemčije.

Kanadčani, ki so pričeli svojo ofenzivo pred dvema dnevo, ma, so poslali v boj močne oklopne in infanterijske oddelke ter so prišli v Pieve. Nato so obšli močno utrdbo Gradare in tudi obšli obrežno mesto Catolico ter prekoračili Conco, dve milj od izliva. Nek drug kanadski oddelek je zavzel San Giovanni ob reki Venteni ter hite do Conce.

Poljaki so se zelo utrili v Pasaru, 20 milj južno od Rimini ter so nemški prvi padalni diviziji prizadeli težke izgube. Vjeli so tudi mnogo Nemcev in med njimi enega bataljonskega poveljnika. Ko so zavezniki prebili gotsko črto na razdaljo 20 milj, so prišli na planjavo, ki je kar najbolj pripravna za bojevanje s tanki.

Na zapadnem koncu fronte je ameriška peta armada prišla do kraja, ki je od gotske črte oddaljen samo kakih 10 milj. Amerikanci obkrožujejo Pucco, starodavno prestolico nekdanje italjanske države.

Malo dalje v notranjosti so Angleži zavzeli goro Gridolfo ter vasi Meletu in Saludecio. Straže so že tudi dospeli do reke Ventene in so našli vse mostove podrt.

V Apeninih so zavezniki napredovali nad eno miljo in za-

vzeli San Angelo ob gorenjem toku Mataura.

Čehoslovaški partizani so se dvignili

Čehoslovaška partizanska vojska si je naglo osvojila skoraj celo Slovaško. Da zatro upornike, so Nemci proti njim poslali tanke in vneli so se srditi boji po celi deželi.

Češki poveljnik na Slovaškem je skozi londonski glavni stan naznanil, da so v teku vroči boji okoli Ziline, Trnave, Galante, Lučenca, Levoca in Kezmarka, Zilna je dvakrat izmenjala svoje gospodarje in sedaj se nahaja v čeških rokah.

Lučenec in Galanta se nahajata v ozemlju, ki ga je Madžarska dobila po Monakovem.

Češka vlada v zamejstvu v Londonu naznanja, da je poveljnik partizanov sporočil, da je osvobodjena vsa Slovaška, razun obmejnih krajev.

Delavci iz Zapadne Indije, ostanejo še v nadalje pri nas

Delavci, kateri so po posredovanjem naše vlade dospeli iz Bahamskega otočja v Zapadni Indiji, v Združene države, da tukaj opravljajo dela na raznih farmah, bodo najbrže ostali tukaj tudi tekom zime. To velja tudi za delavce, ki so prišli v naše države iz republike Costa Rica. Tekom zime bodo ti delavci zaposleni v tovarnah za izdelovanje pušk, topov in streljiva.

Za to delo bodo oblasti oddale nekako 24.000 teh delavcev, kajti tovarne te obrti javljajo, da bodo potrebovale tekom zime najmanj 300.000 delavcev.

Mnenje gen. Eisenhowerja in drugo

ZAVEZNIKI PET DNI NAPREJ

General Dwight D. Eisenhower, vrhovni poveljnik zavezniških armad v Franciji, je rekel, da so njegove armade pet dni naprej, kakor pa je bil narejen načrt za njihov pohod v zapadni Evropi in je zagotovil, da bodo nemške armade poražene že to leto, ako bodo vsi na vojni in na domači fronti storili svojo dolžnost.

Ko se je general Eisenhower vrnil iz Francije v London, je časnikarjem povedal, da zavezniške armade v 85 dnevih po vpadu so dovršile isto delo, kot je bilo po načrtu nameravano napraviti v 90 dneh.

General Eisenhower je časnikarjem tudi potrdil washingtonska poročila, ki pravijo, da je bil general Omar N. Bradley povišan na isto stopnjo kot jo zavzema angleški general, sedaj maršal, sir Bernard L. Montgomery.

Dalje je general Eisenhower rekel, da bodo Nemci, ko se umikajo proti Nemčiji, skušali odpoklicati svoje armade iz Norveške, Danske, Belgije in Holandske, da branijo svojo domačo zemljo. Hudomušno pa je pripomnil, da takega prevažanja nemških čet zavezniki ne bodo podpirali.

Prvi teden vpada, kot je rekel Eisenhower, so Nemci vrgli na fronto, da obdrže svoja oporišča v Normandiji, vse svoje sile, najboljše oklopne divizije, padalce, grenadirje in samomorilne čete in zavezniki so tedaj pobili najboljše nemške vojaške, ki jih je še imela nemška armada.

Na vprašanje, kdaj misli, da bo vojna z Nemčijo končana, se je general Eisenhower nasmejal in rekel, da je to že napovedal v Ažirnu, predno je pozimi prišel v Anglijo. Tedaj je rekel, da more biti Nemčija poražena leto, ako bo vsakdo na vojni in na domači fronti izvršil svojo dolžnost.

Po prvotni razdelitvi poveljstev je bil angleški general sir Bernard L. Montgomery pod generalom Eisenhowerjem poveljnik vseh zavezniških kopnih armad v Franciji. Poveljuje sedaj samo 21. armadnemu zboru, ki vključuje angleško drugo in kanadsko prvo armado, general Bradley pa poveljuje ameriški prvi in tretji armadi, ki tvorita 12. armadni zbor. Tako je general Bradley postal vrhovni poveljnik vseh ameriških armad v severni Franciji.

Eisenhower je rekel, da nova razporeditev poveljstva za generala Montgomeryja ni nikakoli ponižanje, temveč je bil to potrebno, ko so enkrat zavezniške armade vdarile iz Normandije in so se razkropile po tisočih kvadratnih miljah po Franciji.

Eisenhower je rekel, da je general Montgomery njegov najzvestejši in najbližji prijatelj in da je v veliki meri pripomogel k zmagam v Franciji. O njem pravi, da je velik poveljnik in da je katerikoli drugi vojni.

Na vprašanje, ali se bodo mogli Nemci še postaviti v bran pred nemško mejo, je Eisenhower odgovoril, da v sedanjih vojni ne pride v poštev toliko kaka obrambna črta, kakor moštvo, ki jo zasede. Ta vojna je pokazala, da nobena obrambna črta nič ne zaleže, če ni vporabljen za ofenzivo. Nemška armada v Franciji je tako zelo razbita, da ne more postaviti nobene obrambne črte, katere zavezniki ne bi mogli zlahkoto razbiti.

Eisenhower je tudi povedal, da so Nemci zelo oslabilili svojo 19. armado v južni Franciji in 15. armado na severu, da so podprli sedmo armado, ki je bila razbita v Normandiji. Vseled tega nemške armade v Franciji sedaj nimajo niti zadostnega orožja niti moštva za kako večjo obrambo.

OGNJENA KROGLJA

Iz Madrida prihaja poročilo, ki pravi, da je nek nevtralen vojaški izvedenec rekel, da mu je nek nemški inženir povedal, da ima Hitler tri tajna orožja: umetni oblak z velikansko uničujočo silo, velik robot in senzacionalen naboj. In berlinska poročila že nekaj časa naznanjajo, da bo Nemčija v prihodnjih šestih mesecih zmagala z nekim tajnim orožjem.

Umetni oblak je naslednji: Aeroplani izpuščajo veliko množino dima, iz katerega nastane oblak, ki vsled posebnih plinov, ki so težki, pada na zemljo. Drug aeroplan vstrelji v oblak vžigalni naboj, oblak se vžge in velikanska ognjena krogla pade na zemljo.

NEMCI SO SE POSLOVILI OD BELGIJCEV

Nemci so se po bruseljskem radiju dramatično poslovili od Belgijcev in s tem priznali, da bo Bruselj kmalu osvobojen.

Nemški častnik je po radio rekel:

“Mogoče imam nocoj zadnjikrat čast govoriti na bruseljski radio. Sovražnik se zelo naglo bliža. Vi, ki boste ostali tukaj, bodite mirni. Mi Nemci bomo vedno pravilni ostali.

“Nikdar vas ne bomo ropali, nikdar plenili. Nikomur ne bomo napravili nobene škode. Ne kažite sovraštva do nas ali do onih, ki so v vaši deželi delali za nas.”

Nato je zaigrala godba nemško koračnico. Zattem pa je prišla še bolj zanimiva izjava poveljnika elitne garde Hansa Friedricha:

“Vem, da ste prijatelji Angležev, da željno čakate angleške in ameriške armade. Kmalu boste napolnili bruseljske ulice in boste kričali: Vendar so enkrat tukaj rešitelji!”

“Pozdravljali boste zavezniške čete, ko bodo korakale po vaših ulicah. To boste storili, ker veste, da Angleži še nikdar niso izgubili zadnje bitke. Toda nekega dne se bomo vrnili. Do tedaj pa na svidenje!”

MONTGOMERYJEVA MARŠALSKA PALICA

Ker je bil general Montgomery povišan v feldmaršala, se je v Ameriki pričela agitacija, da bi bil najvišji vojaški čin pet zvezl za ameriškega generala. Naši generali in admirali po svojem činu ne morejo doseči iste višine kot najvišji poveljniki drugih držav. In tako vidimo, da je zavezniški vrhovni poveljnik v Franciji general Eisenhower po svojem činu nižji kot pa feldmaršal Montgomery, dasi je Eisenhower poveljnik nad njim.

V vrhovnem poveljstvu sicer ne bo nobene premembe, toda pri vsem tem je nekaj nenavadnega. Ravno tako je kot bi kak ameriški poročnik poveljeval skupni armadi, v kateri angleškemu delu armade poveljuje angleški stotnik. To je zaradi tega, ker najvišji čin v ameriški armadi je polni general s štirimi zvezdami.

Feldmaršal Montgomery, ki poveljuje 21. Eisenhowerjevi armadi, je po činu eno stopnjo višji kot pa Eisenhower. General Bradley, ki je bil nedavno postavljen kot poveljnik na isto stopnjo z Montgomeryjem, je po činu dvakrat nižji kot pa feldmaršal Montgomery.

Ta zadeva se sedaj že drugič ponavlja. Prvič je bila izravnanja, da je Eisenhower, ki je bil tedaj generalni poročnik, dobil naslov polnega generala, ker je bil tudi Montgomery polni general.

General Montgomery je poveljeval angleški osmi armadi v Egiptu, ko je naš generalni poročnik Eisenhower vodil vpad v severno Afriko. Ko je Montgomery prignal Nemce v Tunizijo v naročje ameriške armade, je bil Montgomery za en čin višji od Eisenhowerja. Ker pa je bil Eisenhower izbran za vrhovnega poveljnika ameriških in angleških čet, je bil povišan v polnega generala, da je bil enak Montgomeryju. Od tedaj sta bila oba ves čas enaka, sedaj pa je Montgomery za en čin višji, Eisenhower pa mu ne more slediti.

Med ameriški generali je samo eden, ki ima naslov feldmaršala in to je general Douglas MacArthur, ki pa ima čin feldmaršala v filipinski armadi. V ameriški armadi pa je samo polni general s štirimi zvezdami.

Kongres bo o tem razpravljal, da vstvari najvišji vojaški čin v ameriški armadi, tako da bodo po činu enaki angleškim, francoskim in ruskim maršalom.

PREDSEDNIK NAMERAVA BAJE POTOVATI V EVROPO

“Washington Times - Herald” poroča, da namerava predsednik Roosevelt kmalo opotovati v Evropo. Poročevalce imenovanega lista se je namreč te dni sestal z neko žensko, katere je bil naznanila, da je bila nedavno v New Yorku, kjer si je dala napraviti novo obleko. Dotični krojač je bil bajje povedal, da je ravnokar izdelal za Roosevelta novo uniformo vzhovnega poveljnika naše vojske, katero bode vzel seboj, ko odpotuje v kratkem v Evropo.

Ugasnjen vulkan

Mussolini, ki spada sedaj v vrsto ugasnenih vulkanov, je sedaj star 61 let in Hitler mu je tem povodom želel kar najsmrečnejšo bodočnost. Izrazil je tudi nado, da Mussolinija ne bo do obesili in da bode mirno umrl v postelji.

Ruska armada se bliža Jugoslaviji

Rusi so v svojem prodiranju po Rumunski zavzeli velično železniško križišče Brasov, ko so v enem dnevu napredovali 47 milj čez Transilvanske Alpe; napredovali pa so tudi: zapadno od Bukarešte do kraja, ki je oddaljen od Jugoslavije še 122 milj.

Poročilo Associated Press pravi, da so letalci videli ruske čete daleč zapadno od Craiove, ki je oddaljena od železnih vrat na jugoslovanski meji samo 60 milj.

Moskovski radio je večeraj prvič naznanil, da se Rumunci, odkar je Rumunska pred dvema tednoma izšla iz vojne, bore v vrstah druge ukrajinske armade maršala Rodiona J. Malinovskega.

Na dveh krajih daleč za fronto sta bila obkoljena dva nemška oddelka in ubitih je bilo 3000 Nemcev, ujetih pa 9500.

Rusi in Rumunci prodirajo proti Jugoslaviji in Madžarski in Moskva pravi, da nemški armadi primanjkuje rezerv, na Poljskem pa so v teku zelo vroči boji.

Okoli Varšave so Rusi razbili silno močno utrjeno nemško črto severovzhodno od Varšave in so na 35 milj dolgi fronti osvobodili sto mest, trgov in vasi ter pobili 3400 Nemcev.

Ruska ofenziva se nadaljuje med Bugom in Narewom ter je bila prebita železnica med močno utrjeno Wyszkowom in Ostroleko. Nato so Rusi napredovali še štiri milje onstran železnice do Novega Wiesa na južnem bregu Narewa in 12 milj severno od Wyszkowa. Na tem kraju skušajo Rusi najbr-

že prekoračiti Narew in nato od severa vdariti na Varšavo. Berlin je to ofenzivo naznanil več ur prej kot pa Moskva in pravi, da je zelo močna in da ima namen vdariti v Vzhodno Prusijo. Berlin tudi priznava, da so se Nemci pred močnim ruskim vdarcem nekoliko umaknili.

V bojih, ki jih Rusi označujejo kot najhujše v Evropi, so Rusi prišli v Turzyn ob severnem bregu Guba.

Na severnem koncu 35 milj dolge fronte so Rusi zavzeli Noromany, sedem milj jugovzhodno od Ostroleke in so presekali železnico sredi poti med Noromanyjem in Ostroleko.

Na Rumunskem so Rusi in Rumunci osvobodili nad 150 mest, trgov in vasi, med katerimi je najvažnejši Brasov s 62.000 prebivalci.

Moskva naznanja, da je zmagovita rdeča armada napredovala 45 milj jugovzhodno od Ploestija čez Budimpešta-Bukarešta železnico do Brasova, kjer se križajo štiri železnice in pet cest.

Rusi pravijo, da Nemci na vse načine skušajo zadrževati Ruse in Rumunce, da bi se ob pravem času dobili ojačenja, toda rdeča armada jim vedno prihaja v bok in obkoljuje posamezne garnizije.

Naša dolžnost je, da podpiramo osvobodilne armade s tem, da kupimo Vojne Bonde do naše skrajne zmožnosti.

"GLAS NARODA"

(VOICE OF THE PEOPLE)

Owned and Published by Slavonic Publishing Company, (A Corporation)
Frank Sabor, President; Ignace Hudec, Treasurer; Joseph Lapsha, Sec.
Place of business of the corporation and address of above officers:
216 WEST 18th STREET, NEW YORK 11, N. Y.

51st Year

"Glas Naroda" is issued every day except Saturdays, Sundays
and Holidays.
Subscription Yearly \$7. Advertisement on Agreement.

KA OBLI LESTO VELJA LIST ZA ZDRUŽENE DRŽAVE IN KANADOJ
\$7.—; ZA POL LETA \$3.50; ZA ČETRT LETA \$2.—.

"Glas Naroda" izhaja vsaki dan izvenredno sobot, nedelj in praznikov.
"GLAS NARODA", 216 WEST 18th STREET, NEW YORK 11, N. Y.
Telephone: CHelsea 8-1343

Nekaj podatkov o življenju v Hitlerjevi Evropi

Napiasl Herbert Seligmann

Vprašanja, ki slede, bodo nekoliko objasnila, kako žive ljudje v podirajoči se Hitlerjevi Evropi. Odgovore dajejo časopisi, ki izhajajo v teh nesrečnih deželah in radi oddaje, katerim narekuje Goebbels, kaj smejo povedati in kaj ne. Podatki so bili zbrani v Washingtonu.

Kdo si more preskrbeti novo obleko v Hitlerjevi Nizozemski? List, ki izhaja v Utrechtu odgovorja na to vprašanje naslednje:

"Dovoljenje za nakup dobe samo osebe, ki nimajo več niti ene stare obleke, ki bi mogla še služiti." Odveč bi bilo torej, da bi nekdo, ki ima še eno tako obleko, da jo je mogoče obleči, prosil za dovoljenje za nakup.

Kako si preskrbiš v Franciji pod Hitlerjevo oblastjo primerno hrano, ako si bolan ali pa star, in potrebuješ posebno hrano za svojo dijeto? Odgovor je enostaven — ne dobiš je v nobenem slučaju.

List "Le Journal" poroča, da dobi vsak zdravnik od zdravniškega sveta po pet tiskanih formularjev na vsakih 1000 prebivalcev v njegovem okraju. Posledica je, da morajo ostati stari ljudje, ki ne morejo prežvečiti tistega žilavega mesa, ki je sem in tja še na razpolago, brez hrane, ki bi odgovarjala njihovim potrebam. Ista usoda zadene seveda vse take osebe, ki nimajo dovolj denarja, da bi plačale zdravnikov račun.

Kako pa je s slakorjem v Rumuniji? Brez njega moraš živeti. List Curentul poroča, da je bilo sicer naznanjeno, da bodo razdeljevali sladkor, toda pripominja obenem, da ga prodajalne še vedno nimajo na prodaj.

A kaj s surovim maslom v tej bogati mlekarско-poljedelski deželi, ki je imela pred vojno vsega na razpolago, Nizozemski List Telegraaf pravi naslednje: "Ne gre, da bi ljudstvo zahtevalo ravno surovega masla. Zadovoljno mora biti, ako dobi margarino ali pa kuhinjsko mast, kadar primanjkuje surovega masla ... v bodoče bodo dobivali mali otroci samo še otroške hrane in glukozo mesto kot dozdaj, otroško hrano, riž, glukozo in drobov ..."

Kakšna je hrana na Norveškem? Odgovor: "Nezadostna." List Dagens Nyheter poroča, da mora Norveška, ki je bila navedena od leta 1940 naprej približno 40 odstotkov svojega živčja iz Nemčije — predvsem moko za kruh — zdaj žive brez tega približjaka. Ministerstvo za poljedelstvo je odredilo, da je treba posejati vsak najmanjši kosček zemlje — celo mestne parke!

Kaj pa, kadar pridete nekoliko pozno v svojo običajno gostilno? Slabo je za vas. Nemški radio poroča naslednje: "Polnoma nedopustno je, da prihajajo ljudje v gostilne že ob pol dvanajstih in potem pojedjo na hitro vse take jedi, ki se jih dobi brez odmerkov ali pa so sorazmerno ugodno oddajo odmerkov. Delavci, ki pridejo pozneje na kosilo, morajo oditi lačni ... Pojavilo se je tako veliko število ljudi, ki jedo več kot svoj delež, da se to mora končati. Ti požrešneži si preskrbejo po dva ali tri obede brez odmerkov na ta način, da hodijo iz gostilne do gostilne in naročajo povsod le take jedi, katere dobe brez odmerkov. Izgovarjajo se pa na to, da nimajo več odmerkov in da se morajo hraniti z živčjem, ki je na prodaj na prostem trgu ..."

Kako si boš preskrbel ročaj za vrata na Norveškem? Pomagal si boš brez njih. List Aftenbladet iz Stockholma poroča, da Nemci pobirajo zdaj v svoji kampanji za kovine celo ročaje vrat in kovinaste dele na oknih. V norveških bolnišnicah so bili radi tega okna tako poškodovana, da je nastal povsod nevaren prepih, toda pritožbe zdravnikov so ostale brezuspešne.

Rečimo naprimer, da bi se vam zahotelo požirka vina na Francoskem, ki je dežela, v kateri so pridelali pred vojno najboljše in morda sorazmerno največ vina na svetu. List Le Journal piše, da se položaj glede vina slabša od dneva v dan, tako da je bil okraj Finisterre mesece in mesece čisto brez vina. Tudi v vseh vzhodnih, severnih in zahodnih krajih Francije je primanjkovalo vina ves zadnji čas.

ČITATELJEM je znano, kako se je vse podražilo, in ravnotako tudi tiskovni papir in druge tiskarske potrebščine. Da si rojaki zagotovijo redno dobavljanje lista, lahko gredo upravnistvu na roke s tem, da imajo vedno, če le mogoče, vnaprej plačano naročnino. ALI NE BI OBNOVLILI SVOJO NAROČNINO ŠE DANES in ne čakajte na opomin, ker s tem prihranite upravnistvu nepotrebne stroške?

Kako pa z milom v Nemčiji? Kako boste prali? Najprej treba, da začnete nabirati stare kosti. To ni šala — list National Zeitung poroča v svoji izdaji v Oberhausenu, da bo razdeljevanje mila za nekaj časa ustavljeno. Pomagano pa bo tiskim gospodinjem, ki bodo prinesle uradno za razdeljevanje mila stare kosti.

Oni, ki bi na Francoskem potrebovali močnih delavskih čevljev, bi bili tudi na cedilu. List Le Petit Dauphinois oznanja, da je izdelovanje težkih čevljev sploh ustavljeno.

Tako je torej življenje v Hitlerjevi Evropi: Pomanjkanje in nezadostna prehrana, obenem pa neprestana grožnja zavznihskih armad od vzhoda in zahoda, in upor narodov v notranjosti. In lakota in bolezn. — ONA.

DELAVCI V NEMČIJI

Iz Stockholma poročajo, da ob istem času, ko je Gestapo začela klati nemške generale, da bi očistila armado nesigurnih elementov, je začela tudi gonja proti nemškim delavcem, in sicer pred vsem v nekaterih mestih severne Nemčije. Najhujše je v Hamburgu, kjer pravijo, da izvrši Gestapo na dan po 30 in več smrtnih obsodb.

Zanesljive vesti o tem, kar se dogaja, prihajajo iz Nemčije ven po skandinavskih mornarjih, ki prihajajo v Stockholm iz Bremena in Hamburga. Ti mornarji potrjujejo, da delavske podtalne organizacije nemoteno poslujejo v vseh severnih mestih Nemčije, ter da jih to preganjanje in množične smrtnitve niso zadušile. Te organizacije bi podpirale vsako resno revolto v armadi. Ker pa te dozdaj še ni, posvečajo svoje sile pred vsem zastajanju dela in pasivni rezistenci, na ta način pripravljajo uničenje vseh reakcionarnih skupin v Nemčiji, čim bo mogoče nastopiti. Baje razpolagajo te organizacije z obširnimi seznammi vseh takih delavcev, ki so postali sokrivci nacistov, in ki bodo radi tega izključeni iz vseh delavskih organizacij po vojni. Tudi nacistične zločince imajo zapisane.

V večjem številu krajev je bilo izzvanih več delavskih štrajkov, deloma radi slabih razmer glede dela, včasih pa tudi iz drugih vzrokov. V Hildersheimu je 100 tujerodnih delavcev štrajkalo celo nič manj kot 14 dni. Nekje drugje so morali gestapovci aretirati veliko število žena, ki so protestirale radi tega, ker je bila objavljena prepoved, da se ne sme več pošiljati vojakom na fronto zavojev, katere so ljudje vajeni dostavljati redno svojem pri vojakih.

Posebno številne pa so aretacije Nemcev zaradi prestopkov v zvezi s podporo vojnim ujetnikom, tujerodnim delavcem, dezertirjem iz nemške armade, Židom in članom podtalnih gibanj vseh vrst.

Jasno, da je nemir in nezadovoljnost največja v vrstah tujerodnih delavcev, ki morajo biti zadovoljni z mnogo slabšim življenjskim standardom kot nemški delavci. Veliko je število takih delavcev, ki so jo popihali iz Vzhodne Prusije radi bližajoče se vojne nevarnosti. V Hildersheimu je pred nekaj tedni pobegnil 27 Rumunec, ki so enostavno zapustili svoj posel in odšli neznano kam. V hamburškem okraju pa je pobegnila skupina vojnih ujetnikov, med katerimi se je nahajala nekaj Holandcev, ter je nedavno organizirala partizanski oddelek, ki zdaj napada železniške proge. — ONA.

Newyorška "News" pravi (s pomočjo enciklopedije), da so — tigri v Koreji zelo nevarni, in da korejski leopardi prihajajo šestkrat celo v glavno mesto Seoul in odnese kako dete, ali pa tudi odraslega človeka. — Toda glavno vprašanje, s katerim se bavi članek je to: Kdo bo vzel in odnesel Korejo — Kitajci, Rusi, Anglija ali pa — Korejci ...

Newyorška "Herald-Tribune" je prišla do zaključka, da je CIO izredno boljše organizirana, kakor pa republikanska in demokratična stranka — v kolikor pride pridobivanje glasov za prihodnje volitve v poštev. ...

"The News" v našem mestu bi rada dognala, bode li naš kongres v resnici skrbel za to, da se rešijo vsa vprašanja, ki so nastala glede nameravane promene v naših tovarnah, tako, da bodo izdelovale vsakdanje potrebščine za civilno prebivalstvo — ali pa skrbijo le za to, da bodo sedanji kongresniki zopet izvoljeni ...

"News" v New Yorku objavlja poročilo iz Kanade, in pravi, da ima general Montgomery na razpolago izborna četa kanadskih vojakov, katera se imenuje "Patsy's Private Army", in pristavlja: "Patsy je Rus, ki je ustanovil to svojo zasebno vojsko pod pogojem, da bode sprejemal povelja le od angleškega vojnega ministrstva. Njegovi vojaki so izborni izveščani, kajti oni lahko rabijo vsako orožje, pa naj že bode zavzemski ali pa nemškega izvora. Kar so ti vojaki dosedaj storili v vojni, postalo je nekaka pravljica o nepopisni drznosti, junaštvu in zmoglosti. V sled tega Kanadčanje že sedaj medsebojno stavijo velike vsote denarja, da bode Patsyjeva zasebna vojska prva, ki bode prišla v Pariz." — (Če je bilo res tako, ni bilo v poročilih v Franciji še potrjeno. — Op. ur.)

Znižanje voznih cen za bivše vojake

John J. Pelley, predstojnik odbora organizacije ameriških železnic javlja, da računajo železnice v Združenih državah od 1. septembra t. l. nadalje le po 1¼ centa za vsako miljo potovanja za vse bivše vojake od vojaških postojank, kjer so došli, pa vse do njihovega doma. Železniške družbe so objavile ta ukrep po predlogu Mr. Pelleya, kateremu so vsa poslovanja železnic in železniških sistemov v naši deželi natančno poznana. Svojedobno je bil Mr. Pelley predsednik železniškega sistema, znanega pod imenom Central Georgia in kasneje tudi od New York, New Haven & Hartford železnice.

Zgoraj omenjena zveza ameriških železnic je bila organizirana pred desetimi leti in k tej zvezi je takoj pristopilo 200 železniških družb, katere so kmalu potem medsebojno organizirale svojo organizacijo.

Darovi za SANS in JPO-SS

Uprava "Glas Naroda", je v zadnji četrtek odposlala na SANS v Chicago, Ill., znesek \$54.—, ki ga je prejela v tekom meseca avgusta od Miss Josephine Peshel, Brooklyn, N. Y. \$19.50 nabrane za partizanske zvezde na "Slovanovem" pikniku in drugje; Mrs. Mary Francetie, Manville, N. J. \$2.—; Mrs. M. M. Panian, Roundup, Mont. \$30.50 ter Mr. Venice Palcich, Coraopolis, Pa. \$2.—. — Skupaj \$54.—.

Na JPO-slovenska sekcija v Chicago, Ill., pa znesek \$67.—, ki je bil sprejet in sicer: Od Mr. Peter Makue, Bergamo, W. Va. \$20.—; Mr. Matt Molek, Silver Bow, Mont. \$6.50; Mrs. M. M. Panian, Roundup, Mont., \$30.50 ter od Mr. Venice Palcich, Coraopolis, Pa. \$10.

Vsem darovalcem za velikodušne darove prav iskrena hvala.

Uprava "Glas Naroda"

MADŽARSKA SE RUŠI

Madžarska, ki je še edini sterber Hitlerjeve obrambe v jugovzhodni Evropi, je na robu razpada. Kot pravi Moskva, so v Švico prišla poročila, ki pravijo, da so na Madžarskem izbruhile stavke in da je promet na treh glavnih železniških progah, ki prihajajo v Budimpešto, popolnoma vstavljen. — Poročilo dodaja, da je cela dežela na robu splošne stavke.

Alžirski radio poroča, da so nemške čete popolnoma zaselele Budimpešto in da so vsa državna poslopja pod stražo nemških strojnih pošk.

Madžarski ministrski predsednik Doeme Sztojay, ki je dva dni prej zaradi bolezni odstopil, je večerj opoldne umrl. Na njegovo mesto je bil imenovan general Vitez Geza Lakatos.

Madžarski krogi v Ankari pravijo, da bo Madžarska v kratkem zapustila Nemčijo.

Madžarski krogi v Istanbulu poročajo, da se je Madžarska približala zaveznikom, ki jih prosi za premirje.

Zdravniška pomoč Jugoslaviji iz Rusije

Jugoslovanska brzojavna uprava javlja, da je te dni dospela v Jugoslavijo prva ruska zdravstvena misija.

TO JE KNJIGA, KI JO BOSTE RADI IZROČILI SOSEDU, DA JO PREČITA

THE INCREDIBLE

TITO

Man of the Hour

V angleščini izpod peresa slovitega pisatelja

Howard Fast-a

Povest o bojih Jugoslovancev za svobodo, o čemer ni bilo pisano še nikdar poprej.

"Najbolj razburljiva povest v 27 letih!"

Stane 25c v uradu — 30c po pošti.

Ker je zaloga teh knjižic zelo omejena, je priporočljivo, da pošljete naročilo prej ko mogoče. K naročilu priložite v dobrem zavetku gotovino oz. znamke (Združenih držav). — Naročite lahko pri:

KNJIGARNI SLOVENIC PUBLISHING COMPANY

216 West 18th Street

New York 11, N. Y.

RAZGLEDNİK

NAJVEČJA PŠENIČNA ZRNA

Iz znanstvenih krogov Sovjetske Rusije prišlo je poročilo, glasom katerega se je posrečilo vzgojiti pšenico, katere vsako zrno tehtja trikrat toliko, kakor zrno navadne pšenice. Te vrste pšenice bodo znanstveniki sovjetskega poljedelškega oddelka poslali v zapadno Rusijo takoj, ko bode dežela pričela zopet na vseh poljih delovati in poslovati v svojem starem redu. Sovjetski znanstveni protifašistični odbor v Moskvi je dobil ravnokar brzojavno poročilo, da je tovrstna pšenica taka, da se je ne pri-memo navadne pšenice bolezni, katere so znane po vsem svetu.

Novo pšenico je vzgojil akademik, Anton Žebrak, član beloruske akademije znanosti in profesor na Timirjazevi akademiji. Z svojimi poizkusi in preizkuševanjem na polju pol-joljšanja pšenice se je bavil v beloruskem mestu Minsku. Baš, ko so prišli nemški divjaki v deželo, Toda posrečilo se mu je odvesti vse svoje tozadevne naprave in malo zalogo te pšenice seboj, ko je ostavil imenovano mesto. Pšenico, katero je tekom svoje odsotnosti pridelal na varnem, bode sedaj poslal nazaj in pričel z nadaljnjim delovanjem v tej stroki.

Žebarkova hibridna pšenica je križanje med navadno, takozvano trdo pšenico, katere je znana botanikom pod imenom "tritium durum", in nedavno najdeno divjo pšenico, katere raste na visokih gorskih planotah na Kavkazu, katere znanstveno ime je "tritium timopheevi". Novovrstna pšenica je dobila znanstveno botanično ime — Tritium Sovieticum.

ŽALOSTNE DEVICE

Zvezin urad za ljudsko statistiko je ravnokar objavil statistične podatke, ki so dokaj žalostni za samska dekleta različnih starosti.

Dekleta v starosti krog 20 let, so namreč tako množično, da pride kar po treje dekleta na enega samega iste starosti, služijo sedaj večinoma v vojski in mornarici. In deklet imenovane starosti je pri nas kar 2,440,000, dočim je samskih moških te starosti le še 850,000 na razpolago — toda skoraj vsi so bili pri naborih označeni z "4-F".

Poleg imenovanih mladenk, je pa pri nas kar 12,630,000 samskih žensk vsakojake starosti in le 9,320,000 moških, kateri dosedaj še niso oženjeni. Toda v naši republiki je tudi mnogo samskih žensk, ki so si venčeni "se spremeniti" oziroma "kumafazirati". Beseda "maquiller" se rabi običajno na francoskem otoku Corsica, kjer označujejo z to besedo grmovje, ki raste pod velikim drevjem v tamošnjih gozdih.

Tudi v republiki Čile raste neko zdravilno grmovje, kateremu pravijo tamkaj "maqui". Po naše bi se reklo ljudem, ki se tajno bojujejo proti nacijem "grmovniki", oziroma ljudje, ki so odšli v gozdove, da se tamkaj organizirajo za podtalno bojevanje proti Nemcem.

DEFINICIJA IZRAZA "MAQUIS"

Sedaj, ko se bliža osvoboditev Francije, čitamo vedno o francoskih partizanih, kateri se imenujejo v Franciji "maquis". Dosedaj se za splošno še ni pojavilo pomena te besede in tudi ne njenega izvora. Nekateri ljudje trdijo, da je nastala ta francoska beseda iz izraza "se maquillar", kar pomenja v slo-

venščini "se spremeniti" oziroma "kumafazirati". Beseda "maquiller" se rabi običajno na francoskem otoku Corsica, kjer označujejo z to besedo grmovje, ki raste pod velikim drevjem v tamošnjih gozdih.

Tudi v republiki Čile raste neko zdravilno grmovje, kateremu pravijo tamkaj "maqui". Po naše bi se reklo ljudem, ki se tajno bojujejo proti nacijem "grmovniki", oziroma ljudje, ki so odšli v gozdove, da se tamkaj organizirajo za podtalno bojevanje proti Nemcem.

Ne pozabite krvavečega naroda v domovini! — Pošljite Vaš dar še danes Slovenskemu Pomoznemu Odboru.

IZ V IZVIRI

Spisal IVAN MATIČIČ

Knjiga je svojevrsen pojav v slovenski književnosti, kajti v nji je v 13 dolgih poglavjih opisanih 13 rodov slovenskega naroda od davnih početkov v starem slovanstvu do današnjega dne.

13 poglavij — 413 strani

Lično v platnu vezana.

Cena \$2

KNJIGARNA SLOVENIC PUBLISHING COMPANY
216 W. 18th Street
New York 11

Jože Zelenc se je oglasil

Najbrže bi se našel odlašal s pisanjem v Gl. N., da nismo imeli tu v Waukegan ta mesec zanimive poroke, ko sta se poročila Mr. in Mrs. Franka in Mary Hodnik hčerka Mici ter Mr. in Mrs. Joe in Mary Svete (Glažarjeve Mieke) sja Feliks. Torej oba potomec vrhniških starišev. Zenin je bil rojen na Vrhniki, ter prišel sem kot četni deček. Tudi nevesta je videla dojenč kraj svojih starišev, ko so Hodnikovi šli leta 1926 na obisk v stari kraj, ter vzeli seboj tri male otroke. Mlajšega Franka, kateri je sedaj kot mornar nekje v Novi Gvineji, pa so nesli v domovino in nazaj se v naročju. Ob prihodu nazaj sem jih takrat še v New Yorku pri parniku počakal, ter njim nekoliko newyorških zanimivosti razkazal, predno so se vrnili v Waukegan, kamor se je Hodnik radi trgovine, katero še sedaj vodi, precej mudilo. Sedaj se pa tukaj večkrat sestanejo, ter smo se tudi na svojih skupnih zabavah.

Poroka, katere se je vršila v slovenski cerkvi v Waukegan, se v svoji grandiozi prav lahko primerja katerih onih, ki se proslavljajo m e d bogataši North Shore elite ob Michigan-skem jezeru.

Nevesto v krasni beli sateen obleki s par jrdov dolgo vlečko ter istotako dolgo tančico, je njen oče vodil po beli preprogi od glavnega vhoda do altolja, ter jo tam izročil čakajočemu ženinu v mornariški uniformi z našimi čina aerographer Mate First Class.

Pred nevesto sta stopali dve mali deklici v dolgih belih oblekah s krasnimi šopki cvetja. V presledku za deklicami pa mali fantek v mornariški obleki, kateri je nosil na svileni blazini poročno prestano. Stiri družice v krasnih visjevih oblekah, ter štirje tovariši v mornariških uniformah so tvorili glavno spremstvo poročne para.

Prva družica je bila nevestina sestra Frances, ostale tri pa njene sestrične. Tovariši pa so bili osebni prijatelji ženina na dopustu.

Poročne obrede je opravil Rev. Čepan, kaplan pri slovenski cerkvi.

Nevesta mi je povedala, da sta jej svatbo in gostijo, na kateri je bilo 275 povabljenih gostov, priredila oče in mati, ter da je tudi lepo doto od njih prejela.

Ob 6. zvečer je bila v farni dvorani ohectna gostija. Brhka slovenska dekleta so nosila na mizo okusno kokošjo večerjo ter vsakovrstne prikuhe. Že prej pa je bilo na mizi pripravljeno vsakovrstno sadje, potice, torte, flancati in krofi, brez katerih prava slovenska ohectni popolna.

Pri vchodu je bilo že nastavljenih par sodčkov hladnega piva in tudi "takratkega" je bilo dovolj na razpolago.

Po večerji je zaigral orkester šestih godbenikov, ter sta otvorila ples ženin in nevesta. Pri družili so se njima tovariši in družice, nato pa še svatje in gostje, katerih je bilo pri vsakom komadu več na plesnem prostoru. K sreči ni bil na 6. avgusta preveč vroč dan.

Kje sta se ženin in nevesta prvič srečala, ne vem. Vem pa, da ako je bilo v kuhinji Hodnikovih, ter mu je Mici postregla z dobro potico in par flancati. — "It was love at first bite."

Ko se pogovarjamo pri točilnici s kozarec hladnega v roki, pripomnim Francetu, da bi bilo primerno, če se spomni na ta veselje dan z malim prispevkom za naš narod v trpinčeni Sloveniji. "Kar Ti Jože odobravaš s tem se tudi jaz vedno strinjam." Z enakim mnenjem se nam je pridružil prijatelj Math iz Cicero, pa smo kar naenkrat imeli skupaj 15 dolarjev za SANS in sicer za prispevek po 5 dolarjev od Joe Zelene, Frank Hodnika, Waukegan in Math Cukale, Cicero, Ill., kot prispevek za SANS nameste vena iz kopriv in strupenega bršlina (poison ivy) na grob poginjalca Hitlerjevega nacizma prav v zgodovinskih dneh gigantskih zmag združenih narodov armad in Titove osvobodilne fronte ter v času, ko naši slovenski bratje Rusi udarjajo na nemško "sveto zemljo" v vzhodni Prusiji.

Druhih gostov za prispevke nisem nadlegoval, ker bil je to nevestin dan. Gori navedena svota pa je bila izročena blagajniku waukeganske podružnice Mathu Jerob.

Na honeymoon je pa mladi par odšel na Mackinac Island, Michigan.

Ko smo opazovali od veselja razigrano mladino, smo se spominjali, kolika razlika je med romantiko ljubezni tukaj ali v starem kraju.

Kot spozna tukaj fant kraljevo svojega sreča (izraz kate-rega je večkrat rabil naš pokojni Peter Zzaga), jo ponavljaj povabi tu in tam na kak ples. Dober plesalec mora seveda znati poleg drugih tudi takozvani kosti lomeči Jitterbug. Potem jo je treba vzeti večkrat v movies. Tam se držita za roke in se ob gledanju zaljubljenih prizorov, kakor da sta v strahu, stiskata tesno eden k drugemu. Kadar je povabljen v obisk na njen dom, treba je prinesiti bakso par funtov dobrega candy, katerega je največ deležen mlajši bratce in še kaj v gotovini prahu, da se ga znebita. Za stanek tu ali tam se kar na telefon dogovorita; v poletju na kake izlete k jezeru, kar je v zvezi s kopanjem in vožnjo v čolnu, potem večerja, ice cream in druge take dobrote, da se jej bolj prikupe.

Tudi luna igra pri zaljubljenih važno vlogo. Iz zatišja obdružuje njen ter isto spremlja s pritajenimi vzdihli.

Ko je enkrat ljubezni obojestransko dozorela, treba je preskrbeti neizogiben zaročni prstan, v katerem mora biti ne manj kot pol graba velik dijamant, kateri je v največ slučajih kupljen na obroke.

Če so tudi stariši obojestransko zadovoljni pride včasih do poroke, potem Honey-moon, družina, potem tu in tam kak divors, ter se tako vrsti rod za rod.

Tudi oblasti gredo tu v Ameriki precej na roko. Ako je fant podjeten ter si preskrbi tudi lep avtomobil, je tak še bolj vpošteván, ter vzame svojo golobico ob lepih večerih ven na deželo "za rajd". Večkrat sem že videl ob poznih večerih jugozapadno od Chicaga ob glavni cesti, ki pelje v Joliet, cele vrste avtomobilov v takozvanom "Lovers' Lane". V avtinih svetilkah morajo seveda biti vsaj male luči (parking lights) ter si zaljubljeni v pogovorih grade gradove v oblakih in si prisegajo zvestobo do — groba.

Čisto drugačen pa je potek romantike ljubezni med fanti in dekleti v starem kraju. kakoršne vem, da se še vedno eden ali drugi rad spominja iz fantovskih let.

Dekleta v domovini, posebno na deželi, so bolj sramežljiva. Ako je fant, kateri se jej že dalj časa dopade, zaljubljen pogleda, bode povsila pogled in zarudela do ušes. Govorijo ne dosti, ker niso njim poznani sladki izrazi mestnih naviancev.

Ako se hoče prepričati, če ga ima rada, jo vpraša na soboto, če mu bo dala en lep rudeč nagelj za drugi dan. Ona je za to vprašanje najbrže že komaj čakala ter mu v gredici utrgala najlepšega ter malo zelenja priložila z naročilom, da ga mora čez noč v vodo položiti, da se še lepše razvete. — Saj je toliko slovenskih narodnih

pesmi: "lep nagel, roženkraft in rožmarin."

V nedeljo k maši grede bistro oko dekleta takoj opazi fanta pred cerkvijo v družbi ter se prepriča, če si je nagelj pripel. Če si ga ni, je pa takoj sun, da ima "že kaj besede" s kako drugo. Ako ga je, dobi potem vsako nedeljo svežega.

Vse to je seveda nujna tajnost, dokler ne pokažeta javnost s tem, da fant spremi dekleta v cerkev in zopet domov grede. Potem pa pravijo: no, ta dva se pa "plavšata". Ali jo bo vzela ali ne? Kdaj neki jih bodo klicali? Potem pa se naevadno začne opravljjanje. O njej proti njemu, o njemu pa njej.

Včasih takim zlobnim jezikom tudi uspe, da z svojo propagando mlado ljubezni razdro. ker drugače njim "žilec" ne da miru. Če pa njim razdroje ne uspe, potem jih tare skrb, koliko dote bo ona imela, kdaj bo dal oče sinu gospodarstvo čez, koliko je dolga pri hiši, itd?

Velika ovira je bila, če je moral mlad zaljubljen fant od svoje ljubice še za 3 leta k vojakom cesarju služiti. Pisem ni k vojakom noben prejel tak pogosto kot vojaki tu v Ameriki oziroma na fronti, ko nekateri omenjajo, da prejema 20 do 30 pisem naenkrat. Če smo prijeli tam par pisem na mesec, to je bilo vse. Nekateri

pesmi: "lep nagel, roženkraft in rožmarin."

V nedeljo k maši grede bistro oko dekleta takoj opazi fanta pred cerkvijo v družbi ter se prepriča, če si je nagelj pripel. Če si ga ni, je pa takoj sun, da ima "že kaj besede" s kako drugo. Ako ga je, dobi potem vsako nedeljo svežega.

Vse to je seveda nujna tajnost, dokler ne pokažeta javnost s tem, da fant spremi dekleta v cerkev in zopet domov grede. Potem pa pravijo: no, ta dva se pa "plavšata". Ali jo bo vzela ali ne? Kdaj neki jih bodo klicali? Potem pa se naevadno začne opravljjanje. O njej proti njemu, o njemu pa njej.

Včasih takim zlobnim jezikom tudi uspe, da z svojo propagando mlado ljubezni razdro. ker drugače njim "žilec" ne da miru. Če pa njim razdroje ne uspe, potem jih tare skrb, koliko dote bo ona imela, kdaj bo dal oče sinu gospodarstvo čez, koliko je dolga pri hiši, itd?

Velika ovira je bila, če je moral mlad zaljubljen fant od svoje ljubice še za 3 leta k vojakom cesarju služiti. Pisem ni k vojakom noben prejel tak pogosto kot vojaki tu v Ameriki oziroma na fronti, ko nekateri omenjajo, da prejema 20 do 30 pisem naenkrat. Če smo prijeli tam par pisem na mesec, to je bilo vse. Nekateri

pesmi: "lep nagel, roženkraft in rožmarin."

V nedeljo k maši grede bistro oko dekleta takoj opazi fanta pred cerkvijo v družbi ter se prepriča, če si je nagelj pripel. Če si ga ni, je pa takoj sun, da ima "že kaj besede" s kako drugo. Ako ga je, dobi potem vsako nedeljo svežega.

Vse to je seveda nujna tajnost, dokler ne pokažeta javnost s tem, da fant spremi dekleta v cerkev in zopet domov grede. Potem pa pravijo: no, ta dva se pa "plavšata". Ali jo bo vzela ali ne? Kdaj neki jih bodo klicali? Potem pa se naevadno začne opravljjanje. O njej proti njemu, o njemu pa njej.

Včasih takim zlobnim jezikom tudi uspe, da z svojo propagando mlado ljubezni razdro. ker drugače njim "žilec" ne da miru. Če pa njim razdroje ne uspe, potem jih tare skrb, koliko dote bo ona imela, kdaj bo dal oče sinu gospodarstvo čez, koliko je dolga pri hiši, itd?

Velika ovira je bila, če je moral mlad zaljubljen fant od svoje ljubice še za 3 leta k vojakom cesarju služiti. Pisem ni k vojakom noben prejel tak pogosto kot vojaki tu v Ameriki oziroma na fronti, ko nekateri omenjajo, da prejema 20 do 30 pisem naenkrat. Če smo prijeli tam par pisem na mesec, to je bilo vse. Nekateri

pesmi: "lep nagel, roženkraft in rožmarin."

V nedeljo k maši grede bistro oko dekleta takoj opazi fanta pred cerkvijo v družbi ter se prepriča, če si je nagelj pripel. Če si ga ni, je pa takoj sun, da ima "že kaj besede" s kako drugo. Ako ga je, dobi potem vsako nedeljo svežega.

Vse to je seveda nujna tajnost, dokler ne pokažeta javnost s tem, da fant spremi dekleta v cerkev in zopet domov grede. Potem pa pravijo: no, ta dva se pa "plavšata". Ali jo bo vzela ali ne? Kdaj neki jih bodo klicali? Potem pa se naevadno začne opravljjanje. O njej proti njemu, o njemu pa njej.

Včasih takim zlobnim jezikom tudi uspe, da z svojo propagando mlado ljubezni razdro. ker drugače njim "žilec" ne da miru. Če pa njim razdroje ne uspe, potem jih tare skrb, koliko dote bo ona imela, kdaj bo dal oče sinu gospodarstvo čez, koliko je dolga pri hiši, itd?

Velika ovira je bila, če je moral mlad zaljubljen fant od svoje ljubice še za 3 leta k vojakom cesarju služiti. Pisem ni k vojakom noben prejel tak pogosto kot vojaki tu v Ameriki oziroma na fronti, ko nekateri omenjajo, da prejema 20 do 30 pisem naenkrat. Če smo prijeli tam par pisem na mesec, to je bilo vse. Nekateri

pesmi: "lep nagel, roženkraft in rožmarin."

V nedeljo k maši grede bistro oko dekleta takoj opazi fanta pred cerkvijo v družbi ter se prepriča, če si je nagelj pripel. Če si ga ni, je pa takoj sun, da ima "že kaj besede" s kako drugo. Ako ga je, dobi potem vsako nedeljo svežega.

Vse to je seveda nujna tajnost, dokler ne pokažeta javnost s tem, da fant spremi dekleta v cerkev in zopet domov grede. Potem pa pravijo: no, ta dva se pa "plavšata". Ali jo bo vzela ali ne? Kdaj neki jih bodo klicali? Potem pa se naevadno začne opravljjanje. O njej proti njemu, o njemu pa njej.

Včasih takim zlobnim jezikom tudi uspe, da z svojo propagando mlado ljubezni razdro. ker drugače njim "žilec" ne da miru. Če pa njim razdroje ne uspe, potem jih tare skrb, koliko dote bo ona imela, kdaj bo dal oče sinu gospodarstvo čez, koliko je dolga pri hiši, itd?

Velika ovira je bila, če je moral mlad zaljubljen fant od svoje ljubice še za 3 leta k vojakom cesarju služiti. Pisem ni k vojakom noben prejel tak pogosto kot vojaki tu v Ameriki oziroma na fronti, ko nekateri omenjajo, da prejema 20 do 30 pisem naenkrat. Če smo prijeli tam par pisem na mesec, to je bilo vse. Nekateri

pesmi: "lep nagel, roženkraft in rožmarin."

V nedeljo k maši grede bistro oko dekleta takoj opazi fanta pred cerkvijo v družbi ter se prepriča, če si je nagelj pripel. Če si ga ni, je pa takoj sun, da ima "že kaj besede" s kako drugo. Ako ga je, dobi potem vsako nedeljo svežega.

Vse to je seveda nujna tajnost, dokler ne pokažeta javnost s tem, da fant spremi dekleta v cerkev in zopet domov grede. Potem pa pravijo: no, ta dva se pa "plavšata". Ali jo bo vzela ali ne? Kdaj neki jih bodo klicali? Potem pa se naevadno začne opravljjanje. O njej proti njemu, o njemu pa njej.

Včasih takim zlobnim jezikom tudi uspe, da z svojo propagando mlado ljubezni razdro. ker drugače njim "žilec" ne da miru. Če pa njim razdroje ne uspe, potem jih tare skrb, koliko dote bo ona imela, kdaj bo dal oče sinu gospodarstvo čez, koliko je dolga pri hiši, itd?

Velika ovira je bila, če je moral mlad zaljubljen fant od svoje ljubice še za 3 leta k vojakom cesarju služiti. Pisem ni k vojakom noben prejel tak pogosto kot vojaki tu v Ameriki oziroma na fronti, ko nekateri omenjajo, da prejema 20 do 30 pisem naenkrat. Če smo prijeli tam par pisem na mesec, to je bilo vse. Nekateri

pesmi: "lep nagel, roženkraft in rožmarin."

Angleško-Slovenski BESEDNJAK

Izšel je novi angleško-slovenski besednjak, ki ga je sestavil

Dr. FRANK J. KERN

V njem so vse besede, ki jih potrebujemo v vsakdanjem življenju. — Knjiga je trdo vezana v platnu in ima 327 strani.

Cena je \$5.00

Naročite jo pri:

KNJIGARNI "GLASA NARODA"

216 W. 18th Street

New York 11, N. Y.

pesmi: "lep nagel, roženkraft in rožmarin."

V nedeljo k maši grede bistro oko dekleta takoj opazi fanta pred cerkvijo v družbi ter se prepriča, če si je nagelj pripel. Če si ga ni, je pa takoj sun, da ima "že kaj besede" s kako drugo. Ako ga je, dobi potem vsako nedeljo svežega.

Vse to je seveda nujna tajnost, dokler ne pokažeta javnost s tem, da fant spremi dekleta v cerkev in zopet domov grede. Potem pa pravijo: no, ta dva se pa "plavšata". Ali jo bo vzela ali ne? Kdaj neki jih bodo klicali? Potem pa se naevadno začne opravljjanje. O njej proti njemu, o njemu pa njej.

Včasih takim zlobnim jezikom tudi uspe, da z svojo propagando mlado ljubezni razdro. ker drugače njim "žilec" ne da miru. Če pa njim razdroje ne uspe, potem jih tare skrb, koliko dote bo ona imela, kdaj bo dal oče sinu gospodarstvo čez, koliko je dolga pri hiši, itd?

Velika ovira je bila, če je moral mlad zaljubljen fant od svoje ljubice še za 3 leta k vojakom cesarju služiti. Pisem ni k vojakom noben prejel tak pogosto kot vojaki tu v Ameriki oziroma na fronti, ko nekateri omenjajo, da prejema 20 do 30 pisem naenkrat. Če smo prijeli tam par pisem na mesec, to je bilo vse. Nekateri

pesmi: "lep nagel, roženkraft in rožmarin."

V nedeljo k maši grede bistro oko dekleta takoj opazi fanta pred cerkvijo v družbi ter se prepriča, če si je nagelj pripel. Če si ga ni, je pa takoj sun, da ima "že kaj besede" s kako drugo. Ako ga je, dobi potem vsako nedeljo svežega.

Vse to je seveda nujna tajnost, dokler ne pokažeta javnost s tem, da fant spremi dekleta v cerkev in zopet domov grede. Potem pa pravijo: no, ta dva se pa "plavšata". Ali jo bo vzela ali ne? Kdaj neki jih bodo klicali? Potem pa se naevadno začne opravljjanje. O njej proti njemu, o njemu pa njej.

Včasih takim zlobnim jezikom tudi uspe, da z svojo propagando mlado ljubezni razdro. ker drugače njim "žilec" ne da miru. Če pa njim razdroje ne uspe, potem jih tare skrb, koliko dote bo ona imela, kdaj bo dal oče sinu gospodarstvo čez, koliko je dolga pri hiši, itd?

Velika ovira je bila, če je moral mlad zaljubljen fant od svoje ljubice še za 3 leta k vojakom cesarju služiti. Pisem ni k vojakom noben prejel tak pogosto kot vojaki tu v Ameriki oziroma na fronti, ko nekateri omenjajo, da prejema 20 do 30 pisem naenkrat. Če smo prijeli tam par pisem na mesec, to je bilo vse. Nekateri

pesmi: "lep nagel, roženkraft in rožmarin."

V nedeljo k maši grede bistro oko dekleta takoj opazi fanta pred cerkvijo v družbi ter se prepriča, če si je nagelj pripel. Če si ga ni, je pa takoj sun, da ima "že kaj besede" s kako drugo. Ako ga je, dobi potem vsako nedeljo svežega.

Vse to je seveda nujna tajnost, dokler ne pokažeta javnost s tem, da fant spremi dekleta v cerkev in zopet domov grede. Potem pa pravijo: no, ta dva se pa "plavšata". Ali jo bo vzela ali ne? Kdaj neki jih bodo klicali? Potem pa se naevadno začne opravljjanje. O njej proti njemu, o njemu pa njej.

Včasih takim zlobnim jezikom tudi uspe, da z svojo propagando mlado ljubezni razdro. ker drugače njim "žilec" ne da miru. Če pa njim razdroje ne uspe, potem jih tare skrb, koliko dote bo ona imela, kdaj bo dal oče sinu gospodarstvo čez, koliko je dolga pri hiši, itd?

Velika ovira je bila, če je moral mlad zaljubljen fant od svoje ljubice še za 3 leta k vojakom cesarju služiti. Pisem ni k vojakom noben prejel tak pogosto kot vojaki tu v Ameriki oziroma na fronti, ko nekateri omenjajo, da prejema 20 do 30 pisem naenkrat. Če smo prijeli tam par pisem na mesec, to je bilo vse. Nekateri

pesmi: "lep nagel, roženkraft in rožmarin."

V nedeljo k maši grede bistro oko dekleta takoj opazi fanta pred cerkvijo v družbi ter se prepriča, če si je nagelj pripel. Če si ga ni, je pa takoj sun, da ima "že kaj besede" s kako drugo. Ako ga je, dobi potem vsako nedeljo svežega.

Vse to je seveda nujna tajnost, dokler ne pokažeta javnost s tem, da fant spremi dekleta v cerkev in zopet domov grede. Potem pa pravijo: no, ta dva se pa "plavšata". Ali jo bo vzela ali ne? Kdaj neki jih bodo klicali? Potem pa se naevadno začne opravljjanje. O njej proti njemu, o njemu pa njej.

Včasih takim zlobnim jezikom tudi uspe, da z svojo propagando mlado ljubezni razdro. ker drugače njim "žilec" ne da miru. Če pa njim razdroje ne uspe, potem jih tare skrb, koliko dote bo ona imela, kdaj bo dal oče sinu gospodarstvo čez, koliko je dolga pri hiši, itd?

Velika ovira je bila, če je moral mlad zaljubljen fant od svoje ljubice še za 3 leta k vojakom cesarju služiti. Pisem ni k vojakom noben prejel tak pogosto kot vojaki tu v Ameriki oziroma na fronti, ko nekateri omenjajo, da prejema 20 do 30 pisem naenkrat. Če smo prijeli tam par pisem na mesec, to je bilo vse. Nekateri

pesmi: "lep nagel, roženkraft in rožmarin."

V nedeljo k maši grede bistro oko dekleta takoj opazi fanta pred cerkvijo v družbi ter se prepriča, če si je nagelj pripel. Če si ga ni, je pa takoj sun, da ima "že kaj besede" s kako drugo. Ako ga je, dobi potem vsako nedeljo svežega.

Vse to je seveda nujna tajnost, dokler ne pokažeta javnost s tem, da fant spremi dekleta v cerkev in zopet domov grede. Potem pa pravijo: no, ta dva se pa "plavšata". Ali jo bo vzela ali ne? Kdaj neki jih bodo klicali? Potem pa se naevadno začne opravljjanje. O njej proti njemu, o njemu pa njej.

Včasih takim zlobnim jezikom tudi uspe, da z svojo propagando mlado ljubezni razdro. ker drugače njim "žilec" ne da miru. Če pa njim razdroje ne uspe, potem jih tare skrb, koliko dote bo ona imela, kdaj bo dal oče sinu gospodarstvo čez, koliko je dolga pri hiši, itd?

Velika ovira je bila, če je moral mlad zaljubljen fant od svoje ljubice še za 3 leta k vojakom cesarju služiti. Pisem ni k vojakom noben prejel tak pogosto kot vojaki tu v Ameriki oziroma na fronti, ko nekateri omenjajo, da prejema 20 do 30 pisem naenkrat. Če smo prijeli tam par pisem na mesec, to je bilo vse. Nekateri

1892 — — — — — 1944

Naznanilo in Zahvala

Globoko potrti in žalostnega srca, naznanjamo vsem sorodni, kom, prijateljem in znancem, da je nemila smrt, posegla s svojo kosčeno roko in iztrgala iz naše srede našega najljubljenejšega soproga in draga ata —

Joseph S. Hervatin

ki je po kratki in mučni bolezni zatisnil svoje mlie oči dne 28. julija, 1944. Pokopali smo ga dne 31. julija po opravljenih cerkvenih obredih v cerkvi St. Joseph's, Mt. Alton, Pa., na St. Callistus pokopališče v Kane, Pa.

Blagopokojnik je bil doma iz Terbean pri Ill. Blaziel, od koder je prišel v Ameriko pred 30 leti.

Tempotem se iskreno zahvaljujemo vsem onim, ki ste položili tako krasne vence in krasne blagodejke. Ta izraz vašega spoštovanja do njega nam je bil v veliko tolažbo. Zahvala na sprejmejo:

Mr. Andy Hervatin, New Kensington, Pa.; Miss Mary Hervatin, Painesville, O.; Mr. in Mrs. Louis Grzely, Painesville, O.; Mrs. Helen Rolih, James City, Pa.; Mr. in Mrs. Joe Rolih in družina, James City, Pa.; Mr. in Mrs. Andy Zuzek in družina, Kane, Pa.; Mr. in Mrs. Frank Moljovec in družina, Kane, Pa.; Mr. in Mrs. Joe Jereb in družina, Bradford, Pa.; Mr. in Mrs. Ray Ely in družina, Sheffield, Pa.; Mr. in Mrs. Joe Bostjančič, Kane, Pa.; Mr. in Mrs. Tony Iskra in družina, Cleveland, O.; Mr. in Mrs. Frank Bostjančič in družina, James City, Pa.; Mr. in Mrs. Gabriel Ulljan in družina, St. Marys, Pa.; Mrs. Mary Rolih in družina, St. Marys, Pa.; Mr. in Mrs. Joe Mihulich in družina, Allegheny, N. Y.; Mr. in Mrs. Joe Hervatin in družina, Pittsburgh, Pa.; Mr. in Mrs. Martin Vilec in družina, Port Allegany, Pa.; Mr. in Mrs. Joe Kaliza in družina, Bluffton, Pa.; Loyal Order of Moose, Kane, Pa.; Mr. in Mrs. Math Shuster, St. Marys, Pa.; Mr. Charles Rote Sr., Johnsbrough, Pa.; Mr. in Mrs. Charles Rote Jr. in družina, Cattaraugus, N. Y.; Mr. in Mrs. Angelo Rupert in družina, Eckland, Pa.; Mr. in Mrs. Frank Shine in družina, Wilcox, Pa.; Mr. in Mrs. Joe Pirmán in družina, Johnsbrough, Pa.; Mr. in Mrs. Tony Kolenc, Johnsbrough, Pa.; Mr. John Prosen in družina, Kinzua, Pa.; Mr. in Mrs. Andy Gerbie in družina, Kinzua, Pa.; Mrs. Mary Softich in družina, James City, Pa.; Mr. in Mrs. Tom Jaksetti, Crosby, Pa.; Boys from Jaksetti Camp, Crosby, Pa.; Mrs. Frances Surka, James City, Pa.; Mr. in Mrs. James McKenna, Kane, Pa.; Mr. Tony Tomšic, Kane, Pa.; Mr. in Mrs. Mike Bradley in družina, James City, Pa.; Mr. in Mrs. Nick Novosel Jr. in družina, Kane, Pa.; Mr. in Mrs. Nick Novosel Sr. in družina, Kane, Pa.; Mr. in Mrs. Steve Novosel in družina, Kane, Pa.; Mrs. Jennie Johnson, Lewis Run, Pa.; Mr. in Mrs. Arthur Miller in družina, Mt. Alton, Pa.; Mrs. M. B. Gaff, La Fayette, Pa.; Mr. O. M. Baker, La Fayette, Pa.; Mr. in Mrs. Vernie Black in družina, La Fayette, Pa.; Mr. in Mrs. Lloyd Taylor, Pine Run, Pa.; Mr. in Mrs. Carl Blaisdel in družina, La Fayette, Pa.; Stedeli so vsi v La Fayette, Pa.; Mrs. Mary Black, Mrs. Elizabeth O'Niele, Mr. in Mrs. Charles Gordon in družina; Mr. in Mrs. Harry Roberts, Mr. in Mrs. Noll Hoot in družina, Mrs. Walter R. Harney, Mrs. Wm. Finley, Mr. in Mrs. W. O. Hilliard, Mr. in Mrs. Carl Robinson in družina; Mr. in Mrs. C. D. Leach in družina; Mr. in Mrs. Mack McKenzies, Mr. in Mrs. Leroy Eschrick in družina; Lewis Run, Pa.; Mr. in Mrs. Wendell Fox in družina, La Fayette, Pa.; Mrs. in Mrs. C. A. Benninger in družina, La Fayette, Pa.; Mr. in Mrs. E. L. Eskrin Jr. in družina, Lewis Run, Pa.; Petty Officer in Mrs. Robert Phillips, La Fayette, Pa.; Mr. in Mrs. Campbell, Lewis Run, Pa.; Mr. in Mrs. Charles Noles, Tanner, Pa.; Mr. in Mrs. Dick Fowler in družina, La Fayette, Pa.; Mr. in Mrs. Wm. Fowler, La Fayette, Pa.

Dalje najlepša hvala vsem, ki ste darovali za sv. mase, ki se bodo brade za mir duše pokojnega in sicer: Mr. Andy Hervatin, New Kensington, Pa.; Mr. in Mrs. Louis Grzely in družina, Painesville, Ohio; Mr. in Mrs. Joe Rolih in družina, James City, Pa.; Mr. in Mrs. Ray Ross in družina, Kane, Pa.; Mr. in Mrs. John Jagar in družina, Rew, Pa.; Mrs. Frances Stemberger in družina, Crosby, Pa.; Mr. in Mrs. Matt Simšek, Coryville, Pa.; Mr. in Mrs. Joe Simšek, Smethport, Pa.; Mr. in Mrs. Henry Poklar in družina, Crosby, Pa.; Mr. in Mrs. Mac Simšek, Smethport, Pa.; Mr. in Mrs. Andy Skok in družina, Duke Center, Pa.; Mr. John Janozic in družina, Cleveland, O.; Mrs. Mary Terselie, Ridgeway, Pa.; Mr. in Mrs. Ulljan in družina, Sheffield, Pa.; Mr. in Mrs. Frank Shine in družina, Wilcox, Pa.; Mr. in Mrs. John Rossmann, Kane, Pa.; Mr. in Mrs. Pete Turk, Onoville, N. Y.; Mr. in Mrs. John Udovich in družina, Kane, Pa.; Mr. Charles Rote, Johnsbrough, Pa.; Mr. in Mrs. Zaidar in družina, James City, Pa.; Mr. in Mrs. John Royce, St. Marys, Pa.; Mr. in Mrs. John Bizzak Sr. in družina, Kane, Pa.; Mr. in Mrs. Joe Bizzak in družina, Westline, Pa.; Mr. in Mrs. Joe Pirmán in družina, Johnsbrough, Pa.; Mr. Frank Sluga in družina, Mt. Jewet, Pa.; Mrs. Anna Cimpritz, Kane, Pa.; Mr. in Mrs. Louis Skerl in družina, Kane, Pa.; Mr. in Mrs. Joe Fabie in družina, Olean, N. Y.; Mrs. Taucher Wallace in družina, Kane, Pa.; Mr. in Mrs. Ulljan, Kane, Pa.; Mr. in Mrs. Frank Kuret in družina, Limestone, N. Y.; Mrs. Rose Kojancic in družina, Mt. Jewet, Pa.; Mr. in Mrs. Dhenec in družina, James City, Pa.; Mrs. Zalor, James City, Pa.; Mr. in Mrs. Andy Valencic, Kane, Pa.; Mr. in Mrs. Tony Kolenc, Johnsbrough, Pa.; Mr. in Mrs. Rotar in družina, James City, Pa.; Mr. John Komidar, Mt. Jewet, Pa.; Mr. in Mrs. Tony Kacin, James City, Pa.; Mrs. Mary Gordon, James City, Pa.; Mr. Jack Zalor, Johnsbrough, Pa.; Mr. in Mrs. Fred Novosel, Kane, Pa.; Mr. Vinko Prosen, Davis, Pa.; Mr. Joe Mishic, Mt. Jewet, Pa.; Mr. in Mrs. Avis, Bradford, Pa.; Pti. Wm

PROKLETA

Spisal EMILE RICHEBOURG
 Iz francoščine prestavil J. L.

(113)

“Res je žalostno, dobri Bricard! Ali mislite, da naju gošpa grofinja ne sprejme?”
 “Mogoče, ljubi Goš.”
 “In zakaj ne?”
 “Ker je ni doma.”
 Goša je ta novica jako poparila.
 “Tako! Tedaj je ni doma?”
 “Šele včeraj je odšla.”
 “Ali dolgo ostane?”
 “Tega sam ne vem. Mogoče, da se vrne v treh ali štirih dneh; mogoče tudi šele v treh mesecih.”
 “Ali ne veste, kam je šla?”
 “To pač vem. Gospa grofinja je šla v Pariz.”
 “In ali ni pustila tu svojega naslova?”
 “Seveda!”
 “Mi li ga morete dati?”
 “Hočete li iti v Pariz, Goš?”
 “Jutri zjutraj bova s tem gospodom tam.”
 “Potem najdete gospo grofinjo v Rue Bellechasse, v palači Bussieresovi.”

“Hvala lepa, gospod Bricard, hvala lepa! Tako. In zdaj oprostite za nadlego!”

“Kaj! Tako pač ne odidete. Stopite v grad, da se malo okrepčate. In tudi mladi ta gospod!”

“Ne, hvala lepa, midva nisva ne trudna, ne lačna. Pa drugič! Z Bogom, ljubi gospod Bricard.”

Goš in Leon sta jedla v gostilnici. In drugo jutro sta bila zopet v malem stanovanju v Rue Sainte Genevieve.

Zdajci reče Leon Gošu: “Premislil sem se! Obljubil sem ti, da te sprejmem v grad d’Arfeuilleski. Pa boljše je, da ideš v palačo Bussieresovo sam, ker poznaš grofinjo. Dovolila je sicer, da me ji smeš predstaviti, a v gradu, ne pa v palači. Kaj bi ji sicer imel povedati? Nič! “Vaš sin je morda moj oče” bi rkel morda ti. Pa kaj li so dokazi? Spomin ob grobu! Jaz sem in ostanem tujec. Ti ji imaš samo izročiti te papirje, ki so njeni. In misli bi celo, da bi bilo najbolje, da o meni niti ne omenjaš. Sicer bi bila vsa stvar taka, kakor da bi kaj zahtevala. Jaz nimam pravice, nočem ničesar! Slučaj me je spravil na svet, slučaj naj naredi z menoj, kar mu drago. Jaz sem usodi igrača; ona me gotovo uniči. Naj bo! Čim prej uzmemo, tem prej nehamo trpeti! Nekoliko časa sem mislil, da je zame še prihodnost, sreča; bila je neumnost! Grofinja bi me lahko obogatila. Pa kaj mi pomaga bogastvo? Ali more ona, ki jo ljubim, postati kdaj moja žena? Saj ne smem niti misliti nanjo; pozabiti moram njo, ki je tako dobra, tako lepa, tako mila! Hči je Jean Renada. morila mojega očeta! ... Ne, ničesar ne zahtevam, Goš, ljubi moj oče, nič: prav nič! Bolje je, da se izogneva temu, nego bi morala odkloniti milodar!”

“Otrok moj,” odgovori Goš, “jaz hočem le to, kar sam hočem. Pojdem tedaj sam v palačo Bussieresovo. Če bo pa grofinja o tebi govorila, ji bom moral vsekakor dati odgovor!”
 “Dobro. Pomni pa in povej ji, da ničesar ne zahtevam!”
 In tako je stari Goš sam šel v palačo Bussieresovo.

16.

Nekega dne se je Germain zelo čutil, ko je našel grofa v njegovi sobi na kolenih, zamolklo ječečega. Lakti je upiral na stolico, a glavo si je stiskal med trepetajoči roki.

Germain je žalostno zmaljal z glavo. “Ubogi gospod!” si je mislil, “kako trpi! Odkar je zopet doma, ne dela drugega kakor toži in jadikuje.”

Grof, ne vedoč, da ga kdo posluša, je toževal: “Čutim, da kmalu umrjem. In Bog ve, če jo bom še videl! Manjka mi poguma da bi šel k njej. Ne, Valentina ne more imeti usmiljenja z menoj! Ona je sicer tako dobra in mihočutna, le zame je neizprosna! In ona niti ne ve vsega! Ah, umreti bom moral, ne da bi mogel razkriti grofinji svoje zlodejstvo; iti bom moral s tega sveta, ne da bi dobil od nje odpustanje! O Bog, ki vse grehe kaznuješ, kaznuj tudi mene tako hudo, kakor hočeš, samo to mi dodeli, da jo zopet vidim in da slišim iz njenih ust, da je za sklesanega grešnika milost v nebesih!”

Germain natihoma zapusti sobo, tako da grof niti ni vedel, da je bil v sobi. Tekom dneva pa poprosi grofa: “Bi-li mi dovolili, gospod grof, dvadnevno ali tridnevno dopust?”

“Kako me moreš to vprašati, Germain? Le pojdi, a ne ostaja mi dlje časa. Drugi zaslužabniki so res udani in zvesti; pa le pred teboj, ki vse veš, smem biti odkritosrčen, le pred teboj se smem jokati! In kam li hočeš iti.”

“Domov bi rad šel, gospod grof. Rad bi še enkrat videl svoje nečake in nečakinje.”

Grof vzdihne. “Umejem! Ti si srečen človek, ker imaš še rodbino!”

Drugo jutro je bil Germain na d’Arfeuilles pri grofinji. Pade pred njo na kolena in miho zaprosi: “Gospa grofinja, izkažite mi milost!”

“Govorite!”
 “Odkar je gospod grof zopet doma, prejadikuje cele dneve; v skrbeh sem si zaradi njegovega obupa.”

“Umejem! Smrt njegovega sina.”
 “Ah, ne to, gospa grofinja, neki kes mu gloda srce! On ne objokuje izgube svojega sina Gontrana, nego izgubo vašega otroka!”

“Ali ste morda svojemu gospodarju povedali, da vse vem?”

(Nadaljevanje sledi.)

Jože Zelenc se je oglasil

(Nadaljevanje z 3. strani.)

Kdor je hotel staviti oklice enkrat za trikrat, je moral napraviti kolkovano prošnjo na škofijsko pisarno ter navesti važne vzroke. Včasih je imel kak ženin ne samo važne, ampak tudi nujne vzroke zato. In če so v kakem slučaju že štiri ali pet mesev po poroki kupili, so navadno rekli, da je bil prehitro porok.

Tudi jaz sem želel, da nas oklicejo enkrat za trikrat, ter razložil v prošnji, da mi čas mojega potnega lista poteka, kar je bilo upoštevano, ter so nas oklicali pri Sveti Trojici prav na kvaterno nedeljo ter sva z ženo en mesec po poroki že odpotovala v Ameriko. To je tista nedelja, ko pripeljejo Vipavci prve češnje, mladi zaljubljenici pa si pri kramarskih stojnicah izmenjavajo v raznobarvne papirčke zavite cukrčke s tiskanimi ljubavnimi verzicami: “Kot ptička bi živela, ko bi se midva vzela.” — “Pridi pod okence sam, pa Ti povem, če rada Te imam.” — “Nič ne porajata, kaj ljudje govorijo. Ti si le za moje srce.” — “Nič mi ni za tavžente, hočem pridobiti le Tvoje srce.” Itd.

Včasih je bila na tisti praznik na Bregu v vsaki gostilni godba in ples. Že več let pa je bil cerkveni odlok, da če se bo na tisto nedeljo v kaki gostilni plesalo, ne bo pri Sveti Trojici maše za dobo štirih let. Gostilničarji so se nejevoljno pokorili, ljudje pa so bili po takem cerkvenem diktatorstvu prikrajsani še za tisto makee zabave, katero bi si drugače lahko privoščili.

O priliki kake poroke pa se je le oglasila harmonika v eni ali drugi gostilni, kar je bilo privlačno posebno za mlade ljudi. Ta in oni je šel po svojo izvoljenko, šla sta v gostilno, naročila pri mizi pol litra vina, pa je bila ob plesu zabava cel večer.

Gorje pa če je premotilo kakega dekleta Marijine družbe, da se je drznila s fantom na ples. Če g. dekan ni zvedel je bilo O. K., ako pa je o tem izvedel, bila je iz Marijine družbe kot črna oves izobčena. Tako da človek res ne ve, če so grehi v starem kraju težji, ker je tam vaga upeljana na kilogram, tu pa na funto, ali naj tam pomeni drugačno vero v katoličanstvo, ali pa taka razlika tukaj zgolj iz potrebe gnotnega položaja?

Izraz medenih tednov v starem kraju na deželi ne pride dosti do veljave. Po poroki tam se navadno prične takoj delo in trpljenje. Navadno gresta novoporočenca v Ljubljano nakupit kaj potrebnih reči za gospodinstvo. Drugi napravijo za en dan ali dva izlet na Brezje itd. Če si žele kateri kaj boljše privoščiti, grejo za kak teden na Bled ter na Blejsko jezero in na otok.

Mi smo se odpravili na Bled, pa je že tako naneslo za družbo, ker nista bila stric in teta še nikoli popreje na Bledu. Jaz pa sem imel gori več poznavstva, ker sem bil na Bledu nekaj mesecev pred zadnjo vojno na prijetni službi Boletnega urada. Ob izbruhu vojne pa sem moral zapustiti to najlepšo “okolico raja” ter zopet nazaj v vojaško suknjo.

Sedaj pa z zanimanjem zasledujemo potek te vojne ter z radostnim srcem bledimo posebno zadnjih par letov gigantске zmage naših zavezniških armad, katere upajmo, prinesejo našemu trpečemu narodu skorajšnje odrešenje.

Tudi o osvobodni fronti maršala Tita beremo dnevno ugodna poročila ter o zgodovinskem sestanku med njim in

min. preds. Chichillom za večdnevne razgovore.

Jaz sem bil vedno v strahu, da bo Tito kralju Petru nasedel. Moj prijatelj Frank Kerže pa je v enem svojih newyorških pisem v clevelandski “Enakopravnosti” podrobno razložil, da sploh drugače ni moglo biti, kot da je Tito kralja vsaj delno in pogojno priznal. Le žal, da niso zanimivi Keržetovi članki tudi v “Glas Naroda” objavljeni.

Kot nam je vsem znano, ne more nobena suverena država imeti dveh vlad, ampak le eno. Anglija posebno še kot taka ogreva bolj za monarhije, ker s kralji teče boljše in povoljšne “business” kot pa z ljudskimi vladami, vendar pa je na Titovo vztrajnost in njegove uspehe že znatno popustila.

Prav te dni sem čital v slovenskih listih, da je prestopilo kar tisoč Domobrancev z vsem orožjem k partizanom. Ježeštana! Kaj bodo pa sedaj rekli škof dr. Rožman, Rev. Oman in pater Ambrožič? Kako bodo pa sedaj posneli “žegen” razorožje, katero je bilo gotovo blagoslovljeno za bojevanje proti partizanom? Seveda, ko bi se dalo posneti kot smetana raz kislega mleka, ostalo bi ga niti trohice na orožju.

Škof dr. Rožman je v Ljubljani nazdravljaj pri vstoličenju kvizlinga generala Rupnika, v Italiji pa se je ministrski predsednik sestel z maršalom Titom. Iz sestanka v Ljubljani veje duh okuženja, iz Titovega pa prerobenje in svoboda krvavega slovenskega naroda.

Nekateri gospodje tu v Ameriki so prav Hitlerjeve vrste. Dasi vedo, da ne bodo s svojo gnojno propagando dosegli nobenega uspeha, pa vseeno tiščijo z glavo skozi zid.

Pisatelja Adamiča skušajo o vsaki priliki očrniti s svojim

satanskim sadizmom. Držal se jih bo pečat sramote, dasi so napram isti prav malo občutljivi, ko bode enkrat naš narod dosegel to, za kar se je tako vztrajno in neustrašeno bojeval. Čudim se, kako morejo sodelovati s Hitlerjem. Mar so pozabili, kakšni so bili njegovi nauki po naših cerkvah, da bi namreč na vsakem glavnem altarju bila položena gola sablja in njegova knjiga “Mein Kampf”, namesto monštrance, kelih, in mašne knjige? Nodelje in prazniki bi bil odpravljeni, nacijski uradniki pa bi ljudem razkladal dobre novega reda.

O saj bi se mu vse to najbrže tudi posrečilo, da mu niso naši slovanski bratje Rusi med njegove načrte močno “cviklo” zabili in mu šreno popolnoma zmešali. In namesto, da bi se ti gospodje izkazali ponosne, da so prav Slovani Nemcem to prepredili, jih zaničujejo, ter se jih z vsemi štirimi branijo, ter še druge, ki njim slepo sledijo, proti njim ščejujejo.

Najbolje bo za njih, da se umaknejo iz javnega življenja v pozabljeno, ter pretrgajo vse stike s slovenskim življenjem, ker tudi tukaj bodo oni, ki so njim naselili, spoznali, kako neznajna in napačna je bila njih politika.

Ko je Judež izdal svojega Učenika je prejel za to 30 srebrenikov. Skesal se je svojega dejanja, vzel vrh, šel pod drevo in se obesil. Koliko Judeževih srebrenikov pa je bila cena za izdajstvo našega naroda v domovini? Pokesali se bode tudi Vi svojega izdajstva, pa bo mogoče prepozno. Ali se ne bojite sodb, kakoršno bode slovenski narod nad vami izrekel, ko bodo razmere enkrat urejene? Pred očmi vam naj bode usoda kvizlingov v Ljubljani.

— STRAN 5. —

MATI... (Enodejanka)

Mati: Ne pojdeš! Kje imaš puško?

Peter: Skrito, da jo vzamem s seboj.

Mati: (vedno odločneje) Kje imaš puško? Da jo vržem v Krko! Rotim te, povej, kje imaš puško!

Peter: Ne povem!

Mati: Moj Bog, če kdo izve za tvojo namero in da imaš puško in to javi Italijanom! — (zunaj se slišati drsajoče korake. Vsi se prestrašijo.)

Mati: Za božjo voljo, Italijani! (Nekdo potrka na okno.)

Minca: Kaj bo z nami? (Trkanje.)

Peter: Po puško skočim!

Mati in Minca: Nikar!

Andrej: (od zunaj, slabotno) Minca, odpri!

Minca: (se zgrozi) Andrej! (Plane k vratom) Andrej!

3. prizor.

Minca: (odpre vrata, v sobo se opoteče Andrej, Minca ga prestreže in odpelje k klopi. Andrej je ranjen v rame in nogo, težko hodi. Na ramenu ima dve puški. Med naslednjim dialogom mu Minca pripravi blazino na klopi, da Andrej leže, prinese mu vode, žganja, obveže ga za silo. itd. Igralci naj si sami zamislijo drobna dela med razgovori.)

Minca: Andrej kaj je s teboj?

Andrej: Ne ustraši se Minca, ranjen sem v rame in nogo, pa nič hudega. Mesece dni bolnišnice, pa bom spet dober in začnemo spet znova. Samo skeli, skeli... Vode...

Mati: (s težavo in srmežljivo) Zakaj nisi zvil rajši domov. Če te zasačijo pri nas... V nesrečo nas spraviš. (to je izgovorila počasi, oklevajoče.)

Minca: Mama! Spomnite se očeta. Morda je ranjen na tirolski fronti prav tako zvil v

kako hišo po pomoč, in prekleti naj bodo, če so mu jo odrekli!

Andrej: Prišel sem, ker imam Francetove pozdrave za vas.

Mati: Francetove pozdrave! Je bil tudi on nocoj zraven?

Andrej: Bil, saj sva v isti brigadi.

Minca: Kako, da se ni oglasil doma?

Andrej: Ne more. (govori s težavo zaradi bolečin. Minca ga obvezuje.)

Mati: (zadeta) Zakaj ne more? Nemara zaradi mene?

Andrej: Pravil mi je res, da ste jezni nanj, ker je šel k partizanom, a on ni nikdar govoril z jezo o vas. Prišel bi kljub temu, pa ne more.

Minca: Je kaj bolje, Andrej?

Andrej: Je, Minca, je. hvala. (jo poboža) Bila je vražja bitka. Obveščeni smo bili da pridejo nocoj Italijani v vas ropat, požigati in morit. Pa smo jih šli čakati na klanec. Udarili smo nanje z vso silo. Presenečeni so poskakali z avtomobilov in se pod zaščito dveh tankov umaknili više v klanec. Tam smo imeli postavljeno zasedo. Tako so se nenadoma znašli z obeh strani v ognju. Huda bitka je bila, a nazadnje so se morali umakniti in opustiti misel da bi prodrli v vas.

Mati: (poslušna s strahom)

Peter: Ste imeli mnogo izgub?

Andrej: Štiri mrtve, nekaj ranjenih, tri so ujeli.

Peter: Pa Italijani?

Andrej: V temi smo videli le toliko, da so naložili mrtvece in ranjence na avto in jih odpeljali. Najmanj dvajset jih je ubitih. Ze prva naša bomba v kamijon jih je pobrala nekaj.

Mati: (v strahu) Je med padlimi partizani kdo od domačih?

SONART REKORDI

NOVE

SLOVENSKE PLOŠČE

Jerry W. Kaprivšek in njegov orkester

M56—Wedding Polka

(Ne bom se modila; Ti pa jesi, pa bleda modila)

Wedding Waltz

Polka

M57—Jeep Polka

(Mat' potico pečejo)

Marine — polka

M58—Terezinka — polka

Na planincih—valček

Lepe Melodije

Duquenne University Tamburica

Orkester

M57—Na Marjanec, polka

Kje so moje rožice

Marička pegla—polka

Za tozadveni cenik in cene plošč se obrnite na

JOHN MARSICH, Inc.

463 W. 42nd ST., NEW YORK

DRŽAVLJANSKI PRIROČNIK

Knjižnica daje poljudna navodila,

kako postati ameriški državljan.

(V slovenščini) Cena 50 centov

Dobite pri Knjižarni Slovenio

Publishing Co., 216 West 18th

Street, New York 11, N. Y.

KUPITE EN "EXTRA" BOND DANES!

NOVA IZDAJA

Hammondov

SVETOVNI

ATLAS

V njem najdete zemljevide vsakega sveta, ki so tako potrebni, da morate slediti našim potem.

Zemljevidi so v barvah.

Cena 50 centov

Naročite pri: "G L A S U

NARODA", 216 West 18th

Street, New York 11, N. Y.

